

[Arbejdsministeren.]

læggene fra de forskellige ordførere kan give anledning til, idet nogle af de ting, der blev nævnt, havde et spørgsmåls karakter.

Lad mig først sige, at rationalisering er et mangesidet begreb, en mangesidet virksomhed, og i de fem ordføretaler, vi har hørt her i dag, fremdrages da i virkeligheden også fem forskellige aspekter. Der er én ting, jeg er glad for, nemlig at ingen har lagt problemet op på den måde, at der ingen rationalisering skulle foregå i dag. Det ville have været uretfærdigt, hvis man havde lagt det sådan op, og det ville have været forkert. Der foregår rundt omkring i statsadministrationen og de udlagte institutioner en betydelig rationaliseringsvirksomhed. Det, der er tale om, er at gøre den bedre, gøre den mere intensiv og skabe større koordination.

Jeg vil dernæst gerne minde om, at baggrunden for, at man nu har fået en med rette skærpet interesse for den offentlige rationaliseringsvirksomhed, er, at det økonomiske sekretariat i foråret i sin årsoversigt havde udarbejdet et kapitel, der som også nævnt af hr. Jens Frandsen viste, at antallet af offentligt ansatte her i landet stiger meget stærkt. I den 5 års periode, vi befinder os i, forudså man en stigning i antallet af offentligt ansatte på 80.000. Det er ikke nogen større stigning end forøgelsen af antallet af offentligt ansatte i den foregående 5 års periode, men for det første er man altså nu blevet opmærksom på, at så store er tallene, og for det andet er det sket i en periode, hvor forøgelsen på 80.000 nærmest overskrider den samlede tilgang til arbejdsmarkedet.

Den diskussion, dette har givet anledning til i sommerens og efterårets løb, har på en hensigtsmæssig måde, forekommer det mig, henledt offentlighedens opmærksomhed på, at de offentligt ansatte først og fremmest er at finde inden for det, man kalder den offentlige servicesektor, hvad enten det drejer sig om staten eller kommunerne. Det gælder uddannelsesområderne, syge- og sundhedssektoren, socialsektoren, forsvar og etaterne, såvel politi- og trafiketaten som post- og telegrafvæsenet og toldvæsenet. Det er dér, vi har det store antal offentligt ansatte, det er dér, ekspansionen i antallet finder sted, og det er altså også dér, rationali-

seringsforholdsregler først og fremmest må sætte ind, når man vil spare mandskab og spare på offentlige udgifter.

En sådan rationalisering har naturligvis i meget høj grad at gøre med, hvordan arbejdsgangen og strukturen inden for de enkelte serviceområder og -institutioner tilrettelægges. Men dernæst har det også at gøre med, hvordan man planlægger hele denne virksomhed. Her vil jeg gerne benytte lejligheden til at henlede også offentlighedens opmærksomhed på, at rationalisering jo ikke blot er en virksomhed, der har til formål eller som resultat, at de offentlige ydelser, efter at rationaliseringen er foretaget, er nøjagtig de samme i omfang, kvalitet og art som før rationaliseringen, blot med den forskel, at det hele er blevet billigere. Det kan vel i lykkelige tilfælde være sådan, men i de allerfleste situationer er der en sammenhæng mellem, hvordan opgaverne gribes an, hvor mange penge og hvor meget mandskab man ofrer på dem, og hvilken standard den offentlige service har. På mangfoldige områder er det sådan, at bemærkelsesværdigt små ændringer i serviceniveauet medfører bemærkelsesværdigt store forandringer i de udgifter, der knytter sig til udøvelsen af denne servicevirksomhed.

Det er derfor, det i regeringens intentioner med det nye administrationsdepartement indgår at lægge øget vægt på den rationalisering, der består i at skabe et bedre grundlag for den planlægning, som skal forsyne såvel de administrative som de politiske myndigheder med det vurderingsgrundlag, på hvilket man træffer sine beslutninger.

Med dette som baggrund skal jeg ganske kort knytte nogle bemærkninger til hr. Langkildes og hr. Peter Nielsens indlæg.

Hr. Langkilde var inde på, om nu administrationsrådet skal være livsvarigt, og advarede derimod. Jeg kan sige, at det skal det naturligvis ikke. Der må ganske rigtigt i denne rådgivningsvirksomhed om statens rationaliseringsbestrebelse indgå en fornyelse, som altså bl. a. kan fremkomme ved, at rådets medlemmer ligesom hidtil udnævnes på tid.

Dernæst var hr. Langkilde inde på spørgsmålet om en bedre samordning mellem og udnyttelse af statens og kommunernes EDB-faciliteter. Jeg kan sige, at det samarbejde, som kan forudses mellem statens